

ABONAMENTUL:
 An 70 Lei = 140 Cor.
 An 36 Lei = 72 Cor.
 An 18 Lei = 36 Cor.
 În anul număr 6 de
 25 bani sau 50 fl.
 Adresa p. oraș și in-
 terurban Nr. 750.

ROMÂNUL

REDAȚIA
 ȘI ADMINISTRAȚIA
 Strada Zrinyi numărul 1 a.
 INSERTIUNILE
 se primesc la administrație
 și se taxează după tarife.
 MANUSCRIPTELE NU SE
 ÎNAPĂOIAZĂ.

O inițiativă fericită.

O constatare de natură să ne umple sule de o vie satisfacție și care se impune atenției tuturor, este dragostea și tragerea inimă pe care tinerele vârstare ale neamului, elevii gimnaziilor și liceelor, le arată față de științele practice și în special față de știința matematicii.

Această tragere de inimă față de o știință socotită multă vreme ca ingrătă și care a fost remarcată încă de mult în instituțiile de învățământ ale vechiului regat, se manifestă cu tărie și printre elevii școlilor din teritoriile noastre.

Așa de pildă numeroși elevi ai liceului „Moise Nicoară” din Arad, au exprimat dorința de a se pregăti în special pentru secția de matematică a școlii de a urma mai târziu cursurile diferitelor școli tehnice.

Dacă se ține seamă de marele număr de specialiști pe care li dau aceste școli cum și serviciile pe care aceștia sunt chemați să aducă țării, mai ales în împrejurările de război, orice sprijin și orice încurajare acordată elevilor cari se îndreaptă în spre matematică, apar ca o dreaptă înțelegere a nevoilor noastre cu privire la învățământ.

Din punctul acesta de vedere inițiativa profesorului Dumitriu, profesor la liceul clasic modern al liceului „Moise Nicoară” de a deschide curs complementară de matematică, absolut meritat, credem că nu poate fi trecută cu vederea, întru cât ea corespunde unei nevoi din viața mai simțite ale învățământului local, de anumite lacune inerente situației de învățământ acum, nu au putut fi umplute așa după cum s'ar fi cerut.

E desinteresare și entuziasm, dragoste pentru școală și atenție față de elevi în portanța generoasă a dlui profesor Dumitriu și în că nu socotim nimerit să li adresăm felicitările noastre, o facem pentru motivul că în această situație de astăzi, dacă sacrificiile ce se fac pentru propășirea culturii românești, pot să constituie o notă de distincție suficientă, să constituiesc cu atât mai mult o simplă dar plăcută datorie.

Răspunsa acțiunilor frumoase este în întregime în rezultatele ce sunt realizate și din punctul acesta de vedere, credem că vom avea în curând ocazia să vedem urmările încurajătoare ale înlesnirilor făcute acelor elevi pe cari o predispoziție naturală îi împinge în spre studiul matematicilor serioare.

E vorba de un frumos exemplu și avem încredința că el are să fie imitat.

Sosirea generalului Coandă în București.

Primul delegat al României la Conferința de pace expune situația țării. —

— Prin fir telegrafic. —

București 18. Azi dimineață generalul Coandă, președintele comisiei române la Conferința păcii, a sosit în Capitală.

Dsa va face guvernului un expozeu asupra situației României la Paris.

In fuga condeiului.

Prima zăpadă.

Prima zăpadă. Delicată și fină, sub înfățișarea ei nevinovată, ea evoacă, totuși, viscozitatea, gerurile cumplită și toate neplăcerile celorlalte ale iernei.

Fără să vrei te gândești atunci la greutatea cu care trebuie să lupți bietii oameni mai ales în orașele mari, unde o speculă nebună face aproape imposibilă găsirea a tot ceea ce trebuie pentru viață, afară de cazul când o soartă fericită nu te-a născut milionar.

Și atunci și se impune comparația între Capitala noastră sgomotoasă, cu teatrele ei numeroase, cu localurile ei splendide de noapte, oficinile de satisfacții rafinate, de dezordine și de desrâu, cu ruletele și tripourile ce consumă cu vorășitate milioane și între orașele mici cu viață tihnită, redusă, plicticoasă câte-odată, mai totdeauna plină de melancolie.

Și totuși aceia cari au cunoscut în ultimii ani iernile aspre ale Bucureștilor, fără trăsuri, fără tramvae, cu viscozitatea ce alergau nebune pe bulevardele imense, fără lemne mai ales, de oarece acestea ajunseseră o raritate, nu se pot împiedeca să nu felicite orașele mici în preajma gerurilor ce s'anunță.

Nu se pot opri să nu le felicite pentru proporțiile lor reduse ce fac să nu se simtă lipsa de trăsuri și de tramvae și pentru faptul că tocmai din cauza proporțiilor acestora, cafenelele, restaurantele, hotelurile și chiar locuințele particulare, sunt toate unele lângă celelalte, toate aproape vis-à-vis.

Și atunci ai viziunea consolatoare a unor oameni potoliți și cum se cade cari se duc acasă imediat ce se înserează, pentru a gusta în liniște farmecul intim al vieții de familie, scriind sau citind la lumina lămpilor electrice, jucând șah sau panțarolă.

Și nu știu cum, dar încerci par'că o senzație moralizatoare, gândindu-te că la o oră când orașele mari petrec în mijlocul unui lux culpabil, alături de cea mai fioroasă sărăcie și mizerie, orașele mici dorm liniștite, fără vise, pentru a relua a doua zi lupta cu greutatea traiului cotidian.

Fericite orașele mici, cari sub hermina fină a primei zăpezi se pregătesc pentru asprimea iernei, așteptând cu resemnare primii fiori ai soarelui de primăvară.

Recrutările în jud. Arad.

Recrutările în județul Arad au început în ziua de 17 c.

Toți cei chemați au răspuns cu însuflețire la ordinele primite.

În orașul Arad s'au prezentat peste 200 de tineri, care fiind găsiți apți de a satisface legile militare au și fost încorporați.

Din plasa Arad au fost încorporați peste 400 tineri.

Nouilor recruți, îndată după încorporare li s'a luat jurământul.

Toți tinerii se prezintă bine. Un număr mic din cei prezentați au fost amânați pentru anul viitor.

Deocamdată nu au fost chemați să se prezinte la recrutare decât românii.

Toți tinerii s'au prezentat în frunte cu muzică. În fața cercului de recrutare au jucat diferite jocuri naționale.

In ajunul deschiderii parlamentului.

Marti dimineața a sosit la București trenul parlamentar cu deputații și senatorii basarabeni.

Seara s'a dat un banchet în onoarea parlamentarilor, cu care prilej d. Inculeț, a ținut un discurs expunând situația internă și externă a României.

Cu prilejul deschiderii parlamentului, care are loc astăzi, Joi, Capitala a fost frumos pavozată.

După ce se va oficia un Te-Deum la Mitropolie, în prezența familiei regale, a miniștrilor reprezentanților puterilor aliate și reprezentanților corpurilor legiuitoare, parlamentarii se vor întruni la Ateneu, unde M. S. Regele va citi mesajul de deschidere Corpurilor legiuitoare.

După cetirea Mesajului, atât camera cât și senatul vor ține ședințe azi Joi, la orele 3 d. a.

Viitoarele ședințe vor avea loc Luni la orele obișnuite.

Cu un tren special au sosit în Capitală parlamentarii ardeleni, venind dela Sibiu, unde a avut loc o consfătuire politică.

Patem anunța că la consfătuirea dela Sibiu s'a decis continuarea politicii de rezistență în chestiunea externă, cu scopul de a se putea obține maximul de revendicări cu putință. În ce privește politica internă s'a hotărât ca deocamdată ardelenii să se mențină în expectativă, dar să urmărească cu cea mai mare atenție toate fazele partidelor politice din Constituanta.

În acest scop parlamentarii ardeleni se vor întruni cel puțin odată pe săptămână, spre a discuta asupra problemelor puse la ordinea zilei.

S'au desemnat deasemeni și oratorii care vor vorbi la discuția mesajului.

In vederea deschiderii parlamentului, în capitală s'au ținut numeroase consfătuiri politice.

Marti a avut loc consfătuirea parlamentarilor liberali și a partidului țărănist basarabean; Mercuri a avut loc consfătuirea naționaliștilor, a conservatorilor progresiști și a partidului țărănist din regat.

Grupările extraparlamentare ale dlor general Averescu, Take Ionescu, Iancu Flondor, precum și socialiștii au ținut deasemeni întruniri, hotărând să ducă mai departe lupta pentru dizolvarea actualilor Camere. S'a decis în același timp funcționarea unui parlament extra-parlamentar, care se va deschide în unul din localurile clubului averescan sau takist.

Fruntașii țărăniști au acordat diferite interviewuri în care au declarat că ei nu vor putea colabora cu nici unul din partidele oligarhice.

Țărăniștii s'au declarat gata a colabora cu naționaliștii democrați de sub șefia dlui Iorga și cu Liga poporului dacă generalul Averescu rupe orice legături cu partidul tachist.

Programul țărăniștilor coprinde între altele următoarele puncte: exproprierea totală a terenurilor cultivabile și distribuțiunea pământului — la săteni socializarea pădurilor, bălților și bogățiilor subsolului.

Socialiștii în ultima întrunire au protestat împotriva suspendării ziarului lor „Socialismul”. În schimb au scos a doua zi „Lupta”.

Sonicitatea.

— O revoluție în știință și industrie. Conferința inginerului G. Constantinescu rostită la Academia Română. —

Sonia, știința care se ocupă cu transmiterea energiei mecanice prin vibrațiuni sonore, este foarte tânără. Ea este o fiică a armoniei muzicale, înrudire neașteptată și bizară, deoarece, cu drept cuvânt s'ar putea spune că acordurile muzicale nu au ce căuta la mașini și în viața industrială.

Și cu toate acestea există o mare apropiere între ele, ambele pornind dela aceeași origină, luând numai drumuri diferite în natură. Acest lucru a fost descoperit de inginerul Gogu Constantinescu, care cu o intuițiune genială a izbutit să-i găsească marea și tainica ei deslegare.

Descoperirea acestui savant a făcut senzație pretutindeni, în lumea științifică și tehnică, iar aplicațiunea practică a ei a revoluționat industria.

Compresibilitatea lichidelor.

Invitat să expună principiile și teoria științifică asupra noiei sale descoperiri, d. inginer Constantinescu a făcut erii la orele 3 p. m. la Academia Română, în fața unui numeros public compus din savanți, ingineri, tehnicieni și intelectuali, o comunicare al cărei rezumat este următorul:

Plecând dela studiul acordurilor muzicale și continuând cercetările științifice asupra vibrațiilor sonore, d. inginer Constantinescu, a izbutit să descopere principiul transmisiei elastice prin lichide bazată pe compresibilitatea lichidelor la presiuni mari.

În realitate sunetul nu-i de cât energie, iar transmiterea sunetului este o transmitere de energie. Întrebarea ce se pune era dacă vibrațiile sonore nu puteau să fie transformate în energie mecanică. Eperiența arată că modelele sonore se pot transmite printr'un tub, iar energia nu suferă pierderi, de oarece, oricât de lung ar fi tubul vibrațiile transmise prin el sunt destul de puternice. De fapt, problema de a dirija undele prin tub nu prezintă altă dificultate decât aceea a concentrării energiei. Odată găsit și acest mijloc, problema se simplifică.

Până aci știința este de acord. Intervine însă un element nou, revoluționar, al cărui descoperitor este savantul tehnician și inginer.

În adevăr, cercetările și experiențele făcute de d. Constantinescu duceau la concluziuni opuse celor pretinse de știința oficială. D-sa a constatat că lichidele sunt compresibile, contrariu celor susținute de știința clasică în urma unor afirmări necontrolate și bazate pe o falsă tradițiune. Dela aceasta constatare d-sa a descoperit principiul transmisiei elastice prin lichide, bazate pe compresibilitatea lichidelor supuse la presiuni mari. Aici intervenea însă o greutate: găsirea mijloacelor practice pentru transformarea energiei vibratoare în energie mecanică. Dificultatea aceasta a fost învinsă, d-sa izbutind să transforme motoarele electrice în motoare sonice.

Aplicațiuni practice.

Nu vom menționa experiențele făcute de d-sa pentru dovedirea acestui lucru. E de ajuns să spunem că d-sa a construit un tun care arunca, fără șgomot un proiectil de 100 kgr. la o distanță de 1500 m.

Descoperirea d-lui inginer Constantinescu a dus la o serie numărată de aplicațiuni tehnice aplicate la industrie. Printre acestea, experimentate și în stare de funcțiune sânt: Ciocane de nituit și de perforat stâncile de granit pentru tuneluri; aparate de tăiat sticlă și metalele foarte dure; acumulatori de energie mult mai avantajoase decât cele existente, înlocuind cu succes pe cele electrice, arcuri hidraulice pentru artilerie, camioane și orice suspensiuni grele, asvârtoare de granate, etc.

Noua descoperire și-a găsit aplicațiune la: aeroplane, automobile, tractoare agricole, vapoare și remorhere, submarine, peste tot unde energia mecanică produsă de un motor trebuie transmisă unei helice, unei roți; grație ei, se vor suprima angrenajele și curelele de

transmisiune. Motoarele sonice sunt mult mai ușoare decât cele electrice.

În atelierele sale din Londra, d. inginer Gogu Constantinescu lucrează la construirea unor motoare motrice pentru aeroplane, capabile să desvolte o energie de 500 cai putere.

Aceasta este în rezumat, redusă la înțelesul tuturor, documentasa expunere tehnică și științifică a d-lui inginer Constantinescu.

România gata să semneze.

— Prin fir telegrafic. —

București. „Avântul“ publică următoarea știre din Paris:

Guvernul Coandă și d. Antonescu, au comunicat Vineri Consiliului suprem că România e gata să semneze tratatul de pace cu Austria, fără a menține rezervele asupra clauzelor minorităților, în speranța că aliații vor permite interpretarea în spirit amical a acestor clauze.

Apel către publicul românesc.

La 1 Ianuarie 1920 se va deschide în Arad școala profesională pentru fete.

Este cea dintâi școală de felul acesta, la noi, cari am fost veacuri întregi lipsiți de carte și învățatură românească.

Această școală este menită să dea fetelor odată cu educația casnică, și toate cunoștințele necesare unei femei inteligente. Și se vor da instrucția în arta menajului, croitoriei, broderiilor și pe lângă toate acestea fiecare va putea să-și îmbogățească cunoștințele în arta muzicii și-a limbilor streine.

Indemnăm părinții să-și înscrie fetele în această școală care va răspândi lumina și cultura românească.

Cursurile vor fi de 8 ani după care se va elibera diplomă cu drept de publicitate.

Elevele cari nu vor să urmeze opt ani, pot să urmeze numai gradul al II-lea, adică cei 4 ani din urmă, tot astfel cele cari urmează cursul de menaj care va dura un an, și după terminarea cărora li-se vor elibera certificate.

Tot în cadrul școlii elevele vor primi instrucție muzicală, vor învăța limba franceză și engleză, după dorințele fiecăreia.

Consiliul Dirigent în vederea scopului ce-l urmărește această nouă instituțiune, a pus la dispoziție superbul edificiu al școlii normale de băieți, în care au și început lucrările, pentruca școala să se poată deschide la termenul fixat.

Comitetul pentru organizarea școlii s'a ales din dnele:

Eugenia C. Pop preș., Livia Mladin și Ana Percea v.-preș., casieră Cornelia Iacob, secretară dșoara Hortensa Bogdan, iar membre consultative dnele: Sofia Pap, vâd. Cornelia Lazar, Aurelia Păcățan, Veturia Buftea, Hermina Arjoca, Adriana Ispravnic, Sofia Mihulin, Smaranda Arhip, Octavia Ciuhandu, Volumnia Balta, Domnica Ispravnic, Hortense br. Pop, Hortense Veliciu și drele Elena Damian, Veronica Carp și Tulia Bogdan.

În sânul „Societății Doamnelor Române“ se primesc membre fundatoare cari plătesc taxa de 100 lei, membre pe viață 50 lei și o cotizație de 24 lei anual, și membre ordinare cu 20 lei anual.

Comitetul societății a luat inițiativa să aranjeze serate și producțiuni artistice în scopul școlii și publicii românești va înțelege desigur rostul acestui nou locaș de lumină și cultură și își va da contribuția la succesul moral și material.

Membre fundatoare s'au înscris doamnele: Eugenia C. Pop, Adriana Ispravnic, Sofia Pap, vâd. Cornelia Lazar, Octavia Buftea, Livia Mladin, Ana Percea, Hermina Arjoca, Hortense Bogdan și Cornelia Barbu.

Orice lămuriri privitoare la școală dă dna Ana Percea (liceul Moise Nicoară, Arad.)

INFORMAȚUNI.

— *Un ordin al Marelui Cartier General dispune acordarea de concediu de 8 luni pe an contingentelor dela 1910 până la 1916 și șase luni contingentelor 1917 și 1918 în trei serii.*

Trecerea civililor peste Tisa este oprită până la 25 ale lunii.

Măsura aceasta s'a luat din motive militare.

Șeful direcției financiare, d. Arsenovic ne trimite spre publicare următoarele:

Data ultimă pentru înaintarea ofertelor de arendarea Tutungeriilor mari și de specialitate din Arad în concurs, a fost fixată pe 1 Decembrie 1919 ora 12 a. m.

Deoarece în această zi cade serbătorea libertății naționale, data înaintării ofertelor se prelungește până la 2 Decembrie 1919 ora 12 a. m.

Din cauza întreruperii firului telegrafic, pe ziua de azi n'am primit nici o telegramă.

— Cu ocaziunea sărbătorilor de Vineri 21 Noembrie 1919, ziua înmormântării rămașitelor Domnitorului Mihai Viteazul, și Luni 1 Dec. 1919, serbarea Libertății naționale atât la direcțiunea financiară regală rom. Arad cât și la toate oficiile subordonate de pe întreg teritoriul județului, lucrările de oficiu sunt definitiv suspendate.

Se știe că la 1 Decembrie se vor da la Cluj — cu prilejul deschiderei Universității și a aniversării adunării naționale dela Alba Iulia, — mari serbări naționale.

Universitatea din Iași a delegat un mare număr de profesori, iar Centrul studentesc pe membri comitetului, ca să participe la aceste festivități.

De asemeni ca semn de omagiu Universitatea ieșana va oferi spre păstrare Universității din Cluj marele tablou istoric „Execuția lui Horia“, ce se află actualmente expus în sala Marelui Colegiu din Iași.

În Basarabia sunt 90 de biblioteci populare.

Dl St. Ciobanu, directorul instrucțiunii a luat dispozițiuni să se trimită acestor biblioteci calendare de perete și broșuri românești care să fie apoi împărțite sătenilor.

— Marți dimineața a sosit în Capitală d. Eftimiu Antonescu, consilier juridic al delegației române la Paris.

— La alegerile pentru cameră în Franța se cunosc până în prezent rezultatele asupra două sute șaptezeci și opt de mandate, care se repartizează astfel: 15 conservatori, 35 acțiunea liberală, 51 progresiști, 77 republicani (stânga), 25 radicali, 44 radicali socialiști, 18 socialiști unificați.

— Consiliul Dirigent a aprobat pentru orașul Arad rechiziționarea a 1500 vagoane de lemne dela exploatarea de lemne din județul Arad, cari nu au contractat cele 30 procente, conform ordonanței E. D.

D. primar al orașului a făcut demersuri la prefectura județului, ca rechiziționarea de lemne să se facă fără întârziere.

Eri au și plecat în județ doi funcționari ai orașului în scopul rechiziționării de lemne pentru oraș.

— Dna Emilia Bodrogean născ. Ciorgariu din Pecica a trimis suma de 120 cor. ca răscumpărare de cunună eternă pentru neuitata nepoată, Gabriela dr Brădean din cari 20 cor. pentru fondul jurnaliștilor, iar 50 cor. pentru sprijinirea școlii săraci și 50 cor. pentru orfanii de război.

Cum se va serba ziua Sf. Mihail și Gavril în Arad.

Prefectul orașului d. R. Veliciu a dispus ca ziua de Vineri, 21 Noembrie c., ziua Sfinților Arhangheli Mihail și Gavrilă să fie serbată de întreg orașul ca zi de sărbătoare națională, în memoria Voevodului Mihai Viteazul întâiul Voivod al tuturor Românilor din stânga Dunărei.

S'a ordonat pentru ziua de 21 Noembrie închiderea tuturor prăvăliilor, cu începere dela orele 10 dimineața, încetarea lucrului în toate birourile și atelierile și încetarea instrucțiunii la institutele de învățământ din Arad.

În ambele biserici românești se va celebra în acea zi, după liturghie, un parastas în memoria Voevodului Mihai Viteazul, la care vor fi reprezentate toate autoritățile orașului și de asemenea autoritățile militare.

După amiază la orele 4, un domn profesor dela liceul „Moise Nicoară”, va ține în sala festivă a primăriei o conferință despre viața și faptele Voevodului Mihai Viteazul.

La această conferință vor lua parte elevii liceului și a celorlalte institute de învățământ, și e invitată a lua parte întregă societatea intelectuală română din oraș.

Noua notă a Consiliului suprem către România.

„Viitorul” publică cu litere groase următoarele:

Se confirmă știrea că, în afară de nota dela 12 Octombrie, Consiliul suprem a trimis o nouă notă guvernului român, pretinzând executarea imediată a condițiilor de pace, pe care Aliații cred să le poată impune României prin note redactate în tonul celei din urmă remisă la București.

E un mijloc de presiune prin care Consiliul suprem mai nădăjduiește să poată impune cel puțin României executarea unor condiții de pace inacceptabile și să salveze astfel autoritatea consiliului dela Paris, știrbită prin refuzul Americii de a ratifica tratatul prin neputința de a rezolva problema Fiume și problema ungară, — cu tot concursul care i s'a dat de noi pentru soluționarea acesteia din urmă, — ca și prin imposibilitatea în care același consiliu se găsește ca să realizeze pacea cu Turcia, căruia nici până azi nu i-a găsit o soluție.

Cu asemenea note, însă, nu se poate schimba nici atitudinea și nici acțiunea României, care nu poate primi ordine dela nim-ni și nici amestec din afară în afacerile ei interne.

Noi înțelegem dificultățile pe cari le are de întâmpinat Conferința și de aceea am fost totdeauna de părere că un acord e necesar între noi și Aliații noștri, dar un acord stabilit pe temeiul respectului și al încrederii reciproce.

Incontestabil că războiul a pus în evidență interesele superioare, permanente, putem zice istorice, care ne leagă de aliații noștri de azi, dar în această alianță, în această conviețuire a Statelor, fiecare își păstrează individualitatea, precum își are și interesele sale speciale, pe care sunt dator să le apere reprezentanții lui. Dar incontestabil de asemenea că, în cece privește demnitatea și interesele proprii ale statului român, noi stăm pe un picior de perfectă egalitate cu Aliații noștri.

Numai pe asemenea baze se poate face un acord și nu prin mijloace de presiune în stăutul notei remisă dăunăzi la București.

Romanizarea străzilor din Arad.

În baza ordonanței cu privire la romanizarea străzilor și în urma constăturii avute cu intelectualii români prefectul orașului d. dr. R. Veliciu a aprobat înlocuirea cu numiri românești, deocamdată, a numirilor străine, pentru străzile și piețele înșirate la vale, însărcinând cu executarea primăria orașului.

Gr. Apponyi Albert-körut: Bulevardul general Dragalina. Atilla-tér: Piața Impăratul Traian. Atzél Péter-utca: Generalul Berthelot. Aulich Lajos-utca: Ioan Russu Șirianu. Béla-tér: Piața Ștefan cel Mare. Batthyányi-utca: Vasile Alexandri. Csiky Gergely-u.: J. L. Caragiale. Deák Ferenc-utca: I. I. Brătianu. Damjanich-utca: Tribunalul Axente. Dugonics-utca: Cornel Leueuția. Edelspacher-u.: Cornel Popescu. Erzsébet-utca: Virginia Hotărán. Br. Eötvös-utca: Strada Memorandiștilor. Erzsébet királyné-körut: Bulevardul Carol I. Ferdinánd-utca: George Popa. Fábián László-utca: Petru Rareș. Fa-utca: 1 Decembrie. Forray-utca: George Barițiu. Ferenc-tér: Piața Mihaiu Viteazul. Jókai-tér: Piața Liceului. Hassinger: 29 Decembrie. Karoima-utca: Crișan. Kürtösi-ut: Calea 6 Vânători. Munkácsy Mihály-u. Nicolae Grigorescu. Maros-utca: Strada Mureșului. Mikes Kelemen-utca: Mihaiu Cogălniceanu: Nagyvárad-ut: Calea Bihorului. Nádor-utca: Andreiu Mureșanu. Pécskai-ut: Calea Aurel Vlaicu. Pelőfi-utca: Moise Nicoară. Br. Sina-utca: Strada Seminarului. Szent László-utca: Cloșca. Széchenyi-u.: Horia. Salacz-utca: Mihail Eminescu. Simonyi-utca: George Lazar. Szabadságtér: Piața Avram Iancu. Gr. Tisza István-ut: Calea Radnei. Tabaidy Károly-u: 17 Maiu. Teleky-utca: Episcopiei. Thököli-tér: Piața Andreiu Șaguna. Vargassay Lajos-u.: Calea Vasile Stroescu. Verböczy-u.: Simion Bărnuțiu. Weitzer Iános-utca: Mircea Stănescu. Zrinyi-utca: Ioan Mețianu. Urban Iván-utca: Dorobanților.

Ce pregătesc ungurii pentru evrei?

„Voința Poporului” (Népakarat), care apare la Budapesta, în numărul său dela 16 Noembrie scrie:

„Preocuparea de frunte a cercurilor politice serioase este problema evrească. Cercurile politice conducătoare, vor prezenta constituanței, care se va întruni în curând, următorul proiect de lege:

I. Evrei vor fi scoși din toate funcțiile de stat. II. Evreii vor fi lipsiți de toate drepturile politice. III. Se declară prin lege, că șef al muncitorimii, evreii nu pot fi recunoscuți: evreul nu poate avea rol în organizarea muncitorimii. (Pentru că temperamentul lor sangvinic, setea lor după puterea ocârmuirii, imoralitatea ce-i caracterizează ar propaga din nou teroarea roșie). IV. Muncitorimii i se asigură un drept nelimitat de organizare, sub conducerea unor șefi creștini, eșii din rândurile muncitorimii, (sau altor creștini, cari au obținut încederea muncitorimii). V. Evreii să fie excluși din presa. Legiferarea cât mai repede a ideilor mai sus expuse, este singura modalitate, singura condiție care asigură existența și întărirea patriei noastre creștine.

Având în vedere calitățile de rasă ale poporului evreesc, care n'are țară, dovedit fiind că prin toate acțiunile sale, ca om de stat, ca șef al muncitorimii, ca mânuitor al condeiului în presă, numai strică poporului și patriei noastre, sfera de activitate a evreimii să fie redusă într'atât, ca prin apucăturile ei, să nu mai fie vătămătoare pentru noi. Afirmațiunea întrebuintată azi de evrei atât de des, că sunt evrei buni și evrei răi, nu are nici o seriozitate.

Faptele trecutului nu pot fi schimbate azi prin mărturisiri de așa fel. Nici în viitor nu va scris pe nasul evreilor, că acesta e cinstit cutare necinstit. Nu mai putem avea încredere în nimenea. După evreii „buni”, și bătrânul Samuelly a fost un evreu cinstit, „bun”. Ei bine, dar fiul acestuia?

Greva funcționarilor judecătorești din vechiul regat.

De mai mult timp funcționarii dela toate instanțele judecătorești au înaintat un memoriu pentru satisfacerea nevoilor lor.

Neprimind nici un răspuns până în prezent la cererile făcute, o delegațiune a funcționarilor s'a prezentat dlui ministru al justiției pentru a cere din nou realizarea doleanțelor lor.

Di ministru de justiție a promis că va interveni pe lângă guvern pentru a li-se face dreptate acestor muncitori și a li-se admite în parte cererile făcute.

Delegațiunea nemulțumită cu acest răspuns a convocat imediat o adunare generală a funcționarilor judecătorești din Capitală care a hotărât greva generală până la complectă realizare a tuturor revendicărilor.

Această hotărâre, a fost comunicată tuturor funcționarilor judecătorești din țară, astfel că de aseară toți acești funcționari se află în greva.

Demersurile neatingând nici un rezultat greva continuă.

Greviștii au delegat un grup de funcționari care să îndeplinească actele de absolută urgență, cum sunt testamentele, procesele, etc. etc.

Impotriva colportorilor de știri.

Extras din Ordonanța Nr. 21 și 25.

1. Vor fi considerați ca infractori:

a) acei cari, fără rea credință, prin localuri publice, gări, trenuri, pe străzi etc. vor comunica, colporta, comenta în orice chip știri, fie adevărate, fie imaginare, sau păreri relative la operațiunile de război, situația și dislocarea trupelor, dispozițiunile autorităților militare, sau orice chestiune privitoare la armata română.

2. Această infracțiune se va judeca și condamna de pretori în prima și ultima instanță, cu închisoare până la un an și cu amendă până la 2000 lei.

Când faptele de mai sus se vor fi săvârșit în scopul de a spiona, sau trada, să aplică pedepsele prevăzute de legile penale în vigoare în timp de război.

Prețurile oficiale ale porumbului

În baza ordonanței No 978 din 20 Octombrie 1919 a Direcțiunei Aprovizionării, Sibiu prețurile porumbului (recolta anului 1919) s'au stabilit după cum urmează:

Noembrie	100 kg. porumb cu tucul	50.—	sfârșămat	70.—
Decembrie	100	55.—	75.—	75.—
Ianuarie 1920	100	60.—	80.—	80.—
Februarie	100	65.—	85.—	85.—
Martie	100	70.—	90.—	90.—
Aprilie	100	75.—	100.—	100.—

Prețurile s'au stabilit pentru producători, loco, gara de imbarcare. Porumbul este imobilizat în mâinile producătorilor.

Cenzurat: T. P. Nicolin.

Teatru, Muzică, Cinematografe.

Teatrul APOLLO
În 20 și 21 Noembrie

Film Phonix

Scorpionul

Aventură, în 4 acte.

Aranjat de Mihai Kertész.
Primactori: Mihai Várkonyi
Ioan Balassa, Zoltan Szerémi și Oly Spolarits.

Teatrul URANIA

În 20 și 21 Noembrie

Atracție italiană

O rază de soare noaptea.

Istorie aventuroasă în 4 acte

Prim actori: Cecili Triam
Henriette Bomrard și Maria Bomrard.

Te 614

PUBLI CAȚI UNE.

Din considerare că institutele de asigurare numai în acel caz mai susțin și pe mai departe asigurarea contra focului a edificiului teatrului orașului, dacă fumatul în vestibulul teatrului se va opri, interzic din nou fumatul și atrag atențiunea publicului ca cu considerare la pericolul de incendiu să se rețină de fumat, pentru că cei cari vor contraveni acestui ordin vor fi urmăriți cu toată rigoarea din partea poliției căreia i-sa dat în aceasta privitynță cele mai stricte instrucții.

Arad, în 14 Noemvrie 1919.

Pi 717

Robu, primar.

AVIZ.

Pentru școala confesională

caut o învățătoare

Rog avisurile.

Somoschessu, la 18 Noemv. 1919.

Simeon Bulău,
preot.

Bu 715

Caut fetiță

10-12 ani, să știe românește sau nemțește, ajutor de casă și bucătărie la București. Ce 711

Adresa sub „Mitru“ la adm. Românul.

Se caută

pentru imediată angajare

un corector-traducător,

care cunoaște perfect limbile română, germană și maghiară.

Persoana angajată va fi încredințată și cu lucruri de birou la administrația institutului.

Ofertele cu indicarea pretenziunilor să se trimită

la Administrația ziarului
»ROMÂNUL«.

Se caută

pentru o familie, o femeie dela 40 ani pentru conducerea bucătăriei. Se preferă văduvă pensionară. Adresa: *Ispravnicu*, str. Bathányvni nrul 20. I 716

IOAN TAKÁCS

prăvălie de piele și atelier pentru croirea ghetelor Arad, strada Forray numărul 1. (Palatul contelui Hunyadi)

Toffelul de unelte în aceasta branșe se pot căpăta. Serviciu prompt. (Ta 714)

**Acid nitric (crud),
Acid cloridrich (crud),**

Cumpără ZINCOGRAFIA „CONCORDIA“
Arad, str. Zrinyi Nr. 1 a.

„HERMES“ Publicitate.

Batoz de porumb, Tocători de nutreț, Tocători de sfecie, Mașini de urmală din coceni de porumb moare de umială pentru grâu și porumb în cele mai diferite execuțiuni se pot furniza imediat cu prețurile cele mai reduse.

„SCHIEB“
FABRICĂ DE MAȘINI SOC. PE ACȚII, SIBIU.

IN ATENȚIUNEA COMERCIANȚILOR DE VINURI ȘI PROPRIETARILOR DE VI.

Magazin permanent de butoaie pentru vin, de toate măsurile.

LUDOVIC BAUMANN, comerciant de butoaie. :: Arad, Piața Libertății No II. Ba 553-20

Preparatele **SERAIL** sunt cele mai bune. Redau în cosmetic curând și păstrează catifel a surie a feței, grumazilor, mânilor precum și culoarea albă.
UNSOAREA SERAIL pentru noapte — 8 și 4 cor.
CREMA SERAIL pentru ziua — — — 10 cor.
PUDRA SERAIL (albă, roză, cremă, în coloa-rea corpului, lila și vânătă) — — — 8 cor.
SERAIL PENTRU FINETA PIELEI — — — 5 „
APĂ DE FAȚĂ SERAIL — — — 10 „

Preparatele de sus se prepară conducătorul farmaciei RÓZSNYAY.

IULIU ASMANY, farmacist

A R A D, colțul pietel Libertății și colțul străzii Eötvös. Ro 204-40

CETIȚI ȘI RĂSPÂNDIȚI

„ROMÂNUL“

Ziar național independent din Arad. :-: Acest ziar care a purtat întotdeauna luptă aprigă pentru drepturile noastre naționale, este unul dintre cele mai bune și răspândite ziare românești.

